

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului Nicu Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2007, în cauza penală în privința lui

Nicu Igor XXXXXX,

născut la XXXXXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 13 octombrie 2005-până la 17 octombrie 2006 (instanța de fond);*
- 2. de la 20 noiembrie 2006- până la 29 martie 2007 (instanța de apel);*
- 3. de la 24 februarie 2017 – până la 31 mai 2017 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Grigoriopol din 17 octombrie 2006, Nicu Igor a fost condamnat în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a),b) Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, echivalentul a 20 000 lei.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului:

- în beneficiul lui Ionescu Vitalie suma de 150 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Lare Viorel suma de 1400 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Balmuș Serghei suma de 400 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Balmuș Nicolae suma de 900 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Tonu Vasile suma de 800 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Plugaru Vasile suma de 700 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;

- în beneficiul lui Ungureanu Serghei suma de 800 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Tonu Ilie suma de 800 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Mardari Vasile suma de 800 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;
- în beneficiul lui Negura Gheorghe suma de 1050 dolari SUA, echivalentul cursului oficial în valută națională la momentul executării;

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Nicu Igor împreună și prin înțelegere prealabilă cu un cetățean străin în privința căruia cauza penală a fost disjunctă în perioada februarie-aprilie 2004, urmărind scopul organizării în scop de profit intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Ciprului a persoanelor, care nu erau cetățeni și nici rezidenți ai acestei țări, încheiau contracte de prestare a serviciilor cu persoanele recrutate de Nicu Ig. care doreau să plece la muncă în Cipru. Astfel, Nicu Ig. primind de la Ibrahim el Boustany în privința căruia cauza penală a fost disjunctă blaturi a contractelor de prestare a serviciilor de către compania „Pylon Express” LTD, unde indica date de identitate a persoanelor recrutate, iar pentru presupusele servicii de angajare la lucru în Cipru, Nicu Ig. primea de la fiecare persoană sume de bani care apoi le transmitea prin intermediul serviciilor bancare „Western Union” în or. Larnaca, Cipru pentru persoana în privința căreia cauza penală a fost disjunctă

În circumstanțele nominalizate în luna februarie 2004 Nicu Ig. aflându-se pe teritoriul Pieței Centrale din mun. Chișinău de pe str. Mitropolit Vaarlam, nr. 65 i-a propus lui Ionescu V. să încheie un contract de muncă cu compania menționată, iar pentru serviciul de plecare în Cipru și de angajare la muncă a primit de la pătimit, bani în sumă de 1250 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM constituia 16 125 lei, pricinuindu-i o pagubă materială considerabilă.

Tot el în luna februarie 2004, prin aceeași metodă sub același pretext și în același loc a primit de la Lare V. 1400 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM, constituia 18060 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, în luna februarie 2004, prin aceeași metodă sub același pretext, aflându-se în fata magazinului „Unic” din bd. Ștefan cel Mare, nr. 8 mun. Chișinău a primit de la Negura Gheorghe 1050 dolari SUA, care la momentul săvârșirii faptei, conform cursului valutar al BNM, constituia 13545 lei, pricinuindu-i o pagubă materială considerabilă.

La 12 februarie 2004, prin aceeași metodă, sub același pretext, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare, nr. 134 mun. Chișinău, a primit de la Balmuș Serghei 400 dolari SUA, iar de la Balmuș Nicolae 900 dolari SUA, care la momentul săvârșirii faptei, conform cursului valutar al BNM, constituia 5160 lei și respectiv - 11610 lei, cauzându-le un prejudiciu material considerabil.

Ulterior, Nicu Ig. la 13 martie 2004, prin aceeași metodă, sub același pretext, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare, nr. 8 mun. Chisinau în fața magazinului „Unic”, a primit de la cet. Luchița Alexandru 800 dolari SUA, care potrivit cursului oficial al BNM constituia 10 080 lei, cauzându-i un prejudiciu material considerabil.

Tot el, la începutul lunii aprilie 2004, prin aceeași metodă, sub același pretext, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare, nr. 8 mun. Chișinău în fața magazinului „Unic”, a primit de la cet. Tonu V. 800 dolari SUA, de la Plugaru V. 700 dolari SUA, iar de la Tonu I. 800 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM, la momentul săvârșirii infracțiunii, constituia 9664 lei, 8456 lei și respectiv 9664 lei, cauzându-le părților vătămate prejudicii material considerabil.

În continuare, la 15 aprilie 2004, Nicu Ig. prin aceeași metodă, sub același pretext, aflându-se pe bd. Stefan cel Mare, mun. Chișinău în fața sediului S.A. „Moldtelecom”, a primit de la cet. Ungureanu S. 800 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM, la momentul săvârșirii infracțiunii constituia 9664 lei, cauzându-i o pagubă materială considerabilă.

Tot el, la data de 26 aprilie 2004, prin aceeași metodă, sub același pretext, aflându-se pe teritoriul Pieței Centrale, mun. Chișinău din str. M. Varlaam - 65, a primit de la cet. Mardari V. 800 dolari SUA, care conform cursului valutar al BNM, la momentul săvârșirii faptei constituia 9664 lei, cauzându-i părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

3. Nefiind de acord cu sentința cu apel a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare conform învinuirii formulate prin rechizitoriu la 15 ani închisoare, argumentând că instanța de fond neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art. 195 alin. (2) în cele ale art. 362¹ alin. (3) lit. a),b) Cod penal fără a aprecia la justa valoare probele prezentate de acuzare.

3.1 Împotriva sentinței au declarat apel și părțile vătămate Tonu I., Tonu V. și Plugaru V., care au solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Nicu Ig. în baza art. 195 alin. (2) Cod penal și încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, argumentând că soluția instanței de fond privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a),b) Cod

penal, este eronată, iar pedeapsa numită este prea blândă în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2007 apelul părților vătămate a fost respins ca nefondat.

S-a dispus repunerea în termen a apelului acuzatorului de stat, fiind casată parțial sentința în latura penală și pronunțată o nouă hotărâre prin care Nicu Igor a fost condamnat în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, versiunea inculpatului privind nevinovăția sa sunt declarative și se combat prin totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul ședințelor de judecată.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a mai conchis că prima instanță eronat a reîncadrat acțiunile inculpatului în baza art. 362¹ alin. (3) lit. a), b) Cod penal, deoarece prin probele cercetate s-a confirmat că prin acțiunile sale inculpatul a urmărit scopul obținerii unui profit dintr-o activitate ilicită de intermediar, dându-și seama și admitând că prin acțiunile sale le cauzează daune în proporții mari părților vătămate, astfel că acțiunile acestuia corect urmau a fi încadrate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal – cauzarea de daune materiale proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire, săvârșită în proporții deosebit de mari.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Malanciuc V. în numele inculpatului, care, fără a indica nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond.

În argumentarea soluției solicitate s-au menționat următoarele:

- instanța de apel neîntemeiat a repus în termen și a examinat apelul procurorului, deoarece din materialele cauzei rezultă că acuzatorul de stat a fost prezent la pronunțarea sentinței integrale, prin urmare termenul de apel pentru acuzator decurgea din aceeași zi, adică din 17.10.2006;

- concluzia instanței de fond prin care s-a conchis că acțiunile inculpatului se încadrează în prevederile art. 362¹ alin. (3) lit. a), b) Cod penal, este justă, deoarece acesta nu a urmărit scopul de-a însuși averea părților vătămate prin escrocherie, dânsul doar a întreprins măsuri în vederea expedierii persoanelor la muncă în Cipru întocmind contracte de muncă și transferând banii pe numele unui cetățean din Cipru;

- la examinarea cauzei în ordine de apel interesele inculpatului au fost apărute de avocatul Gavrilova S., care nu era în drept să-l apere pe Nicu Ig. deoarece, mandatul anexat la materialele cauzei nu corespunde formei elaborate de Consiliul BAM, din conținutul presupusului mandat nu este clar pentru care etapă procesuală și pentru care instanțe judecătorești este împuternicită să reprezinte interesele avocatul Gavrilova S.

Totodată, recurentul a solicitat instanței să examineze recursul ținând cont de prevederile art. 10 Cod penal și de modificările introduse la art. 126 alin. (1) Cod penal prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar, solicitând declararea inadmisibilității acestuia pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute la art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că nu corespunde după conținut prevederilor art. 430 Cod de procedură penală.

Dispozițiile art. 430 Cod de procedură penală, stipulează cerințele, cărora trebuie să corespundă cererea de recurs, în special, textul recursului trebuie să conțină argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală (unul sau mai multe din acestea) și cu invocarea problemei de drept ce persistă în cauză, indicând care este eroarea comisă de instanță.

Colegiul penal, verificând motivele recursului declarat, constată că avocatul Malanciuc V., își exprimă dezacordul cu hotărârea instanței de apel adoptată la caz, fără a specifica concret temeiul prevăzut de legea procesuală penală la utilizarea acestei căi de atac, și anume, nu abordează careva probleme de drept, nu indică la careva erori comise de instanța de apel ce ar genera casarea acesteia, nu-și argumentează recursul în sensul declarat și nu semnaleză careva temei pentru recurs din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede 16 temeiuri de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte din proces consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să indice eroarea ce s-a comis, în coraport cu cel puțin unul din temeiurile enumerate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Colegiul penal, subliniază că declararea recursului împotriva unei hotărâri judecătorești constituie elementul volitiv al atacării, motivele sunt elementul logic al acesteia. Motivele justifică, prin indicarea temeiurilor ce stau la baza lui, actul de voință pe care îl reprezintă folosirea căii de atac. De asemenea, instanța de recurs menționează că, rolul motivelor invocate în susținerea căii de atac nu se reduce la simpla aducere la cunoștință instanței superioare a dezacordurilor produse de soluția pronunțată, ci și a cauzelor acestor dezacorduri.

Astfel, prin motivarea recursului, în principiu se precizează și se delimitează cadrul discuției în fața instanței de control și al judecării acestei instanțe.

Declararea și motivarea recursului sunt întotdeauna distincte și din punct de vedere cronologic, succesive, având fiecare în parte, o semnificație și o finalitate proprie, deși ele se realizează prin același act procedural, în sensul că motivele sunt indicate în chiar cererea de recurs.

În cazul în care autorul nu invocă concret sau nu semnalează în recurs temeiul pe care se bazează, din cele reglementate de norma procesuală penală, un asemenea recurs se consideră ca fiind necorespunzător după conținut, deoarece nu îndeplinește exigențele prevăzute de pct. 5) a art. 430 Cod de procedură penală și urmează a fi declarat inadmisibil.

Astfel, statuând asupra faptului că autorul recursului a invocat cu totul alte argumente care nu-și găsesc reflectare în temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și anume că, prin probele cercetate de instanța de apel se confirmă că inculpatul nu a urmărit scopul de a însuși averea părților vătămate prin escrocherie, dânsul doar a întreprins măsuri în vederea expedierii persoanelor la muncă în Cipru, întocmind contracte de muncă și transferând banii pe numele unui cetățean din Cipru, pronunțând astfel o hotărâre ilegală, Colegiul conchide că acestea nu sunt erori de drept, care ar putea duce la casarea unei hotărâri judecătorești.

Mai mult ca atât, referitor la chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, Colegiul menționează că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența

instanțelor de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală, desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sunt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel recurentul nu a respectat aceste cerințe obligatorii.

Așadar, Colegiul constată că recursul ordinar declarat de către avocatul Malanciuc V., nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este în drept să completeze recursul declarat cu circumstanțele de fapt și de drept, ce l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În consecință, Colegiul conchide că avocatul Malanciuc V. la întocmirea recursului nu a îndeplinit toate dispozițiile prevăzute la art. 430 Cod de procedură penală și în situația dată se impune, inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, pe motiv, că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului Nicu Igor împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 martie 2007, în cauza penală în privința lui *Nicu Igor*, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute în art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti